

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 15C/86/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4417214685
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Aradská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2018:4417214685.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou JUDr. Dagmar Aradskou v spore žalobkyne: Z. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom D. X, S., v konaní zastúpená splnomocnencom: A. Z. Š., D. XX, S. proti žalovanej: P. Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, S., o zaplatenie 500 eur s príslušenstvom, o návrhu žalovanej na prerušenie konania

rozhodol:

Súd návrh žalovanej na prerušenie konania **z a m i e t a**.

Súd žalobu o zaplatenie sumy 500 eur **z a m i e t a**.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu Okresnému súdu Nové Zámky dňa 22.8.2017 si žalobkyňa uplatnila voči žalovanej nárok na zaplatenie sumy 500 eur spolu s náhradou trov konania z dôvodu, že dňa XX.X.XXXX odovzdala žalovanej - svojej dcére - sumu 500 eur ako pôžičku, a to po vlastnoručnom napísaní a podpísaní dlžobného úpisu žalovanou, za prítomnosti detí žalobkyne, a to syna A. Š. a dcéry M. E.. Požičaná suma jej mala byť vrátená, keď o to požiadala, vzhľadom na svoj vek a zdravie. Najmä v decembri a januári XXXX sa jej zdravotný stav prudko zhoršil, bola hospitalizovaná v nemocnici a 10 dní bola hospitalizovaná aj v auguste XXXX. Najmenej dva roky je v zhoršenom zdravotnom stave a dcéra Z. ju nenavštevuje ani počas hospitalizácií. Starobný dôchodok je jej jediným príjmom, ktorý nestačí ani len na liečenie - denne si aplikuje cca XX druhov liekov - a ani na zabezpečenie domácnosti. Príjem žalovanej je nadštandardný, poberá slušný starobný dôchodok a jej manžel ako bývalý rušňovodič poberá vysoký dôchodok. Žalovaná býva spolu s manželom vo vlastnom rodinnom dome. Žalobkyňa ďalej dôvodila, že o vrátenie uvedenej sumy žiadala opakovane, no márne. V závere žalobkyňa uviedla, že žalovanej požičala popri sume XXX eur aj sumu XXX eur, avšak to bez písomného dôkazu a X.XXX eur, čo „dala žalovanej za jej zuby“ nežiada vrátiť. Žalobkyňa za dôkaz označila fotokópiu úpisu a výsluch „účastníkov“.

2. Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 9NcC/16/2017-37 z 12.10.2017 prikázal spor Okresnému súdu Komárno, ktorému spor napadol 9.11.2017.

3. Žalovaná napadla odporom platobný rozkaz z 28.11.2017, ktorým súd žalobe v celom rozsahu vyhovel. Odpor proti platobnému rozkazu žalovaná odôvodnila tým, že je pravdou, že jej žalobkyňa, teda jej matka, dňa XX.X.XXXX odovzdala XXX eur, pričom sa vyjadrila tak, že jej tú sumu len tak dáva, pretože obdržala väčší obnos peňazí. Podľa žalovanej nešlo o pôžičku, skôr o dar, aj jej súrodencom dala žalobkyňa dovtedy väčšie sumy peňazí a sestre tiež dala XXX eur. Žalovaná ďalej dôvodila, že po tom ako jej matka dala XXX eur, kúpila jej záclony na 4 okná, darovala jej krájač na chlieb a ďalšie veci.

Neurobila nič také, aby jej matka odstúpila od darovacej zmluvy, nenastal ani jeden z dôvodov § 630 OZ. Pre prípad, že by súd právny vzťah medzi stranami posúdil ako zmluvu o pôžičke, žalovaná uviedla, že jej matka si uvedenú sumu sama zobrala z jej vkladnej knižky, kde boli uložené financie, ktoré nadobudla po smrti svojho otca, tak ako jej súrodenci a jej matka. Žalovaná uviedla, že asi pred dvoma rokmi súrodenci zistili, že by matka mohla bývať u nich a dom by sa predal. Ona s tým nesúhlasila, súrodenci ju vyhnali z domu matky, vymenili zámky, telefóny jej matka nedvíhala. Súrodenci jej neoznámili, že matka je v nemocnici. Ďalej uviedla, že je poberateľkou starobného dôchodku vo výške XXX,XX eur mesačne. Keď jej matka napísala, že požaduje sumu XXX eur, ona jej ponúkla, že jej bude denne nosiť obed a začala jej nosiť potravinové a hygienické balíčky, ktoré zavesila na bránu, lebo dnu sa nevedela dostať. Žalovaná taktiež uviedla, že sumu XXX eur od matky dostali všetci súrodenci a klamstvom je, že na zuby obdržala X.XXX eur, keď asi pred X rokmi obdržala od matky XXX eur a táto jej povedala, že brat si na zuby pýtal XXX eur a sestre dala peniaze na šaty. V závere podania žalovaná vzniesla námietku premlčania, keď peniaze jej boli odovzdané XX.X.XXXX a žaloba bola podaná 28.7.2017, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

4. Splnomocnený zástupca žalobkyne v podaní z 10.1.2018 uviedol, že v zhode s názorom žalobkyne konštatuje, že podaný odpor má zahmlieť tú podstatu, že suma poskytnutá vo forme pôžičky alebo potvrdenia - zmenky, bude vrátená matke v prípade choroby, ak to bude potrebné, ak to bude žiadať. Žalobkyňa vo vysokom veku, zlomeninách ruky, bedrového kĺbu a interných ochoreniach najmä po roku XXXX viacnásobne žiadala dcéru o vrátenie pôžičky lebo nevyhnutne potrebuje financie na údržbu rodinného domu, výmenu kotla, vykurovacieho systému, okien a podobne. Žalovaná prestala s matkou komunikovať, za X rokov matku navštívila maximálne dvakrát alebo trikrát, hoci od matky býva vo vzdialenosti XXX metrov. K tvrdeniu žalovanej o premlčaní dluhu splnomocnenec žalobkyne uviedol, že ide o účelový nezmysel lebo termín vrátenia nebol špecifikovaný.

5. Súd uznesením z 18.1.2018 zrušil odporom žalovanej napadnutý platobný rozkaz.

6. Po tom, ako na žiadosť žalovanej bol zrušený termín pojednávania z 26.4.2018, ktorý bol odročený na 10.5.2018, z dôvodu, že žalovaná nemala vykázané doručenia predvolania na odročený termín pojednávania, súd odročil uvedené pojednávanie na 14.6.2018. Na základe žiadosti žalovanej o zabezpečenie policajnej ochrany od vstupu do budovy súdu, súd požiadal o súčinnosť príslušníkov ZVJS a dňa 14.6.2018, za prítomnosti strán sporu, splnomocnenca žalobkyne a dvoch príslušníkov ZVJS, otvoril pojednávanie.

7. Žalovaná v úvode pojednávania namietala voči zastupovaniu žalobkyne splnomocnencom A.. Z.. Š. z dôvodu, že tento bude vypočutý ako svedok, preto v pojednávacej miestnosti nemôže sedieť.

8. Splnomocnenec žalobkyne uviedol, že žalovaná napriek viacerým a opakovaným výzvam nevrátila žalobkyňi požičanú sumu XXX eur, požičanie ktorých žalovaná osvedčila vlastnoručne podpísaným potvrdením s tým, že pôžička bude jej matke, žalobkyňi vrátená podľa potreby. Toto žalovaná nespĺnila, a preto bola žalobkyňa nútená podať vo veci žalobu. K námietke zastúpenia žalobkyne splnomocnenec žalobkyne uviedol, že ide o legitímne zastúpenie jeho XX ročnej matky.

9. Žalobkyňa uviedla, že chce, aby jej bolo vrátených XXX eur.

10. Žalovaná uviedla, že nešlo o pôžičku. Zatelefonovala jej sestra, aby večer prišla k mame, že tam budú všetci. Ona prišla a vtedy jej matka navrhla, že jej dá nejaké peniaze. Bola prekvapená a matky sa pýtala, či jej nebudú chýbať. Matka odvetila, že jej peniaze dá, pôžička sa nespomínala. Matka povedala, že jej chýbať nebudú, že už dala peniaze na oblečenie aj sestre žalovanej a peniaze dala aj bratovi žalovanej. Suma XXX eur už bola pripravená a matka povedala, aby predsa len napísala papier, že jej ona dáva peniaze. Tak na papier napísala text, ktorý jej nadiktovala mama. Keď sa matky pýtala, kedy nastane - „že bude treba potom vrátiť“ - matka odpovedala, že nikdy. Matka mala v tom čase vysoký nedoplatok na elektrinu a plyn a obávala sa vybrať peniaze z vkladných knižiek pod hrozbou pokuty takéhoto výberu. Preto v prípade potreby finančnej pomoci, jej vtedy bolo treba vypomôcť finančne s tým, že ona peniaze vráti, ak si bude môcť vybrať z vkladov. Žalovaná uviedla, že s tým súhlasila. Peniaze dostala z maminho vlastného podnetu, dala jej ich dobrovoľne, nepýtala si ich, ale aj tak jej kúpila záclony, vankúše, kupovala jej kávu, potravinové a hygienické balíčky. Dokonca jej v minulosti kúpila kožuch, na kúpu ktorého jej matka len čiastočne prispela. Mama nebola prinútená dať jej peniaze, sama

jej ich dala. Ona nemá voči matke žiadne nároky. Žiadnu ústnu, či telefonickú výzvu od matky nedostala. Keďže súrodenci ju od matky odstrihli, s matkou korešpondovala písomne. A až vtedy v listoch sa začala spomínať pôžička. K vznesenej námietke premlčania žalovaná uviedla, že pokiaľ malo byť požičané XX.X.XXXX a žaloba mala byť podaná na súd XX.X.XXXX, premlčaným sa stal nárok žalobkyne 3 roky od XX.X.XXXX, teda XX.X.XXXX.

11. Súd v súlade s § 181 ods. 2 CSP určil, že medzi stranami nie je sporné, že zo strany žalobkyne došlo k finančnému plneniu v prospech žalovanej XX.X.XXXX vo výške XXX eur, sporný je dôvod tohto plnenia a vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovanou sa súdu javí byť žaloba podaná po uplynutí premlčacej doby. Súd súčasne uviedol, že vo veci vykoná dokazovanie oboznámením listinných dôkazov.

12. Splnomocnenec žalobkyne v reakcii poukázal na skutočnosť, že v potvrdení sa uvádza, že sa peniaze vrátia, keď bude matka chorá. Ďalej uviedol, že matka je skutočne veľmi chorá, je X rokov opatrovaná, pričom dcéra, ktorá by jej mala vrátiť peniaze, sa o ňu nestará. Termín vrátenia je uvedený: „vtedy, keď bude chorá“. Matka bola 2 krát v nemocnici so zlomeninou a výmenou kĺbu, operácia žilčiodvodov a peniaze veľmi potrebovala. Premlčanie by prichádzalo do úvahy, keby lehota splatnosti nebola určená: „keď bude chorá“.

13. Žalovaná ako návrh na doplnenie dokazovania uviedla, že pokiaľ sa v potvrdení uvádza - keď jej bude treba - ona tvrdí, že matke netreba, lebo žalobkyňa predala rodinný dom so záhradou a zariadením za X.XXX eur, kde len jeden obraz stojí X.XXX eur. Tieto nehnuteľnosti žalobkyňa predala svojej dcére, pričom zabudli pripísať dve nuly, a preto dôkazom je predaj nehnuteľností. Navyše, žalobkyňa vybrala bez jej súhlasu sumu X.XXX eur z jej vkladnej knižky, o čom sa dozvedela len teraz. Predala aj ďalšie nehnuteľnosti. Matka peniaze má. Žalovaná žiadala preskúmať v katastri S. a H. T. zmluvy o predaji nehnuteľností a preskúmať vkladné knižky, ktoré žalobkyňa má v SLSP, vo VUB, v Tatra banke za obdobie posledných 5 rokov. Matka má a aj mala svoj vlastný dôchodok, aj vdovský a žalovaná uviedla, že si myslí, že žalobkyňa tie peniaze až tak nepotrebuje. O tom, že matka bola v nemocnici, nemala odkiaľ vedieť, oni jej to nepovedali. K tvrdeniu, že matka peniaze potrebovala žalovaná ďalej uviedla, že robili veľkú oslavu v kaštieli, ktorá stála viac ako XXX eur, na ktorú nebola pozvaná a mala tam zakázaný prístup. Navrhla vypočuť správcu kaštieľa, ktorý ju informoval, že rodina si neželá, aby tam išla. V kaštieli bola ona prítomná ako sprievodkyňa.

14. V záverečnej reči splnomocnenec žalobkyne uviedol, že z Občianskeho zákonníka vyplýva, že pôžička je záväzkový vzťah a treba ju vrátiť v dohodnutej lehote alebo na požiadanie, pričom forma nie je predpísaná. Postačí aj ústna forma aj keď v danej veci ju majú potvrdenú v písomnej forme. Ďalej uviedol, že žalobkyňa je chorá. Dokazovanie bolo vykonané obsiahle a jednoznačne je tu doklad. Pokus obmedziť spôsobilosť matky bol, aby sa oddialilo vrátenie peňazí. Mama keď požičiava chcela vždy vrátiť. Mama potrebuje 24 hodinovú starostlivosť, sestra M. u mamy spáva, on sa stará o lieky. Navrhol žalobe vyhovieť.

Žalobkyňa v záverečnej reči uviedla, že chce, aby jej to vrátila.

Žalovaná v záverečnej reči uviedla, že v danom prípade, nejde o vrátenie peňazí, lebo žalobkyňa má peňazí dosť. Ide im o to, aby jej robili hanbu. Peniaze sa požičiavali jej bratovi. Keď matka niečo potrebuje, nech jej povie čo, ona jej to kúpi. Sestra má nízky príjem, zomrel jej manžel a u matky býva a stravuje sa. Dom bol prepísaný na sestru a teraz chcú ešte jej X/X.

15. Z podania žalobkyne z 11.8.2017 vyplýva, že táto žalovanú informovala, že vlastní X/X dedičstva podľa LV, a aby sa mohlo vysporiadať toto jej vlastníctvo, v záujme zrušenia podielového spoluvlastníctva dohodou, vyzvala žalovanú aby sa vyjadrila, ako sa chce dohodnúť so žalobkyňou a súrodencami Z. a M.. Ide o X ha poľnohospodárskej pôdy. Súčasne žalobkyňa žalovanú vyzvala, aby sa vyjadrila, kedy a ako jej vráti XXX eur, ktoré si požičala, či jednorázovou platbou poštou alebo sa to dorieši v rámci zrušenia podielového spoluvlastníctva a vzájomne započítateľného vyrovnania. Ďalej žalobkyňa žalovanej vytkla, že sa nestarala o tatu posledné roky, ani raz ho nenavštívila počas hospitalizácie, a preto jej bol zrušený príspevok za opatrovanie otca. Súčasne žalobkyňa uviedla, že sa jej zhoršil zdravotný stav a aj keď dohoda medzi súrodencami bola taká, že ako tri deti sa budú v starostlivosti striedať, žalovanej vytkla, že si len poznačila do kalendára kedy a kto sa má o ňu (žalobkyňu) postarať,

ale pomoc ktorú ona potrebovala žalovaná odmietala s tým, že ona ani doma nevarí a neupratuje. Súčasne žalobkyňa žalovanej vytkla, že aj keď má kľúče od jej domu a brány cca X roky, žalovaná jej nepomohla ani ju nenavštívila. Žalobkyňa v uvedenom podaní konštatovala, že v decembri XXXX, keď bola hospitalizovaná, napriek tomu, že lekári žalovanú informovali, že žalobkyňu pustia na N. domov, žalovaná zabudla, že sú N. a vôbec sa neozvala. Súčasne žalobkyňa žalovanej oznamovala, že bola hospitalizovaná aj teraz v auguste. V nemocnici ležala XX dní a stále jej nie je dobre.

V podaní z 15.8.2018 s oslovením „Z.“ a podpisom „Z.“, sa okrem hodnotenia Z. a M. pisateľkou listu spomína aj to, že pisateľka nikdy svoju časť po tatovi nepredá, bude ju užívať.

Žalobkyňa k žalobe pripojila aj fotokópiu listinného dôkazu, ktorého obsahom je rukou písaný text: Dňa XX.X.XXXX mama dala Z. XXX eur a keď jej bude treba potom vrátiť keď bude chorá a nebude vládäť v primeranom termíne a na konci je nečitateľný podpis.

16. Súd v súlade s § 162 ods. 3 CSP rozhodol o zamietnutí návrhu žalovanej z 3.6.2018 na prerušenie konania až do právoplatného skončenia konania o obmedzení spôsobilosti pani Z. Š., vedené Okresným súdom Komárno pod sp. zn. 9Ps/43/2017/43, keď podľa názoru žalovanej jej matka nie je spôsobilá konať vo veci a je silne ovplyvnená súrodencami. Súčasne žalovaná namietala proti zastupovaniu žalobkyne jej bratom - A.. Z.. Š. aj z dôvodu, že matka nie je odkázaná, aby ju v konaní zastupovali.

Teda žalovaná na jednej strane spochybňuje spôsobilosť žalobkyne na právne úkony a na druhej strane sama žalovaná konštatuje, že žalobkyňa, ktorá je jej matkou, nepotrebuje zastupovanie v konaní a v prípade potreby zastupovania môže žalobkyňa, ktorej spôsobilosť žalovaná spochybňuje, požiadať o zastúpenie Centrum právnej pomoci. Súd po vzhliadnutí žalobkyne na pojednávaní dňa 14.6.2018 nemal pochybnosť o zachovaní spôsobilosti žalobkyne na právne úkony, a preto návrh žalovanej na prerušenie konania podľa § 164 CSP zamietol. Posúdenie spôsobilosti žalobkyne nič nemení na skutočnosti, že žalovaná nepoprela tvrdenie žalobkyne, že dňa XX.X.XXXX žalovaná prevzala od žalobkyne XXX eur, pričom nárok na zaplatenie uvedenej sumy XXX eur žalovanou žalobkyňou je predmetom daného súdneho konania.

17. Podľa § 657 OZ Zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

18. Súd na základe vykonaného dokazovania vzťah strán sporu posúdil ako záväzok zo zmluvy o pôžičke, keď aj z vyjadrenia žalovanej vyplýva, že žalovaná po tom, ako jej matka - žalobkyňa - dňa XX.X.XXXX ponúkla sumu XXX eur, vyhotovila a podpísala písomné potvrdenie, obsahom ktorého je nielen potvrdenie žalovanej o prevzatí sumy XXX eur, ale aj záväzok žalovanej peniaze vrátiť. Žalovaná si napriek tomu peniaze odovzdané jej žalobkyňou ponechala. Preto je vylúčené, že by vzťah strán sporu vzniknutý dňa XX.X.XXXX bolo možné posudzovať ako darovanie sumy XXX eur žalobkyňou žalovanej podľa § § 628 OZ, najmä keď žalovaná uviedla, že žalobkyňa - matka žalovanej - sa pri odovzdaní peňazí žalovanej vyjadрила tak, že keď bude potrebné zaplatiť jej nedoplatok na energiách, vtedy bude potrebovať finančnú výpomoc, teda platenie, pričom darovanie je charakteristické svojou bezplatnosťou. Čiže žalovaná mala už XX.X.XXXX vedomosť o do úvahy prichádzajúcej finančnej hotovostnej potrebe žalobkyne, bez ohľadu na dôvod takejto potreby.

19. Žalovaná síce navrhla v konaní vypočúť ako svedkov oboch jej súrodencov, bez uvedenia dôvodu ich výsluchu, keď odovzdanie sumy a prevzatie sumy XXX eur medzi stranami sporné nebolo, ale žalovaná súčasne vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku žalobkyne uplynutím dňa XX.X.XXXX, keď k plneniu zo strany žalobkyne došlo dňa XX.X.XXXX. Subjektom oprávneným dovolať sa premlčania peňažného nároku je dlžník.

20. Podľa § 101 OZ, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby. Za tento deň sa všeobecne považuje deň, keď sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde, teda len čo mohla byť dôvodne podaná žaloba na súd (actio nata). Ide o objektívnu možnosť vykonať právo bez zreteľa na to, či oprávnená osoba (veriteľ) by mohol právo subjektívne vykonať alebo nie, t.j. či oprávnený subjektívne vedel alebo nevedel o svojom práve. Možnosť vykonania práva po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v okamihu, keď sa veriteľ môže oprávnenne domáhať na súde splnenia záväzku. Je to vlastne

časový moment, keď sa subjektívne právo transformuje do nároku oprávneného. Pokiaľ subjektívne právo nedospelo do štádia nároku, nemôže začať plynúť ani premlčacia doba (actioni non natae non praescribitur). Právo mohlo byť prvýkrát vykonané vtedy, ak je spôsobilé na žalobu, t.j. keď možno podať žalobu. Deň, od ktorého začína plynúť premlčacia doba, je totožný s dňom, keď možno po prvý raz podať žalobu bez nebezpečenstva, že bude zamietnutá súdom pre predčasnosť (porovnaj Fekete, I.: Občiansky zákonník 1. Veľký Komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 496-498). Počiatok plynutia premlčacej doby teda závisí od obsahu záväzku.

V prípade, že doba plnenia - splatnosť dlhu - nebola dohodnutá a ani inak určená, začína premlčacia doba plynúť dňom nasledujúcim po tom, keď dlh vznikol. Teda pre počiatok plynutia premlčacej doby je v takom prípade rozhodujúci deň bezprostredne nasledujúci po dni, kedy došlo k vzniku dlhu. Vyplýva to z toho, že veriteľ môže už nasledujúci deň po vzniku dlhu vyvolať splatnosť dlhu, a teda svoje právo aj vykonať. Tento názor je konštantný v staršej právnej teórii (porovnaj napríklad publikáciu Luby, Š.: Slovenské všeobecné súkromné právo. 1 sväzok, Bratislava: Knižnica Právnickej jednoty 1941, str. 386, v ktorej sa uvádza, že plynutie času pri premlčaní začína v prípade relatívnych právnych nárokov, t.j. aj práva obligačného vtedy, ak sa stali splniteľnými, t.j. actio nata; „ak ale splatnosť závisí od vypovedania pohľadávky veriteľom, potom začne premlčanie od okamžiku vzniku pohľadávky“, resp. publikáciu Luby, Š.: Občianskoprávny nárok, Bratislava: Právnické štúdie 1958, str. 270), ale i v tej novej (porovnaj napríklad Fekete, I.: Občiansky zákonník 1. Veľký Komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 498).

Rovnaký právny záver bola zaujatý aj v rozhodnutiach súdov - judikát R 28/1984 - rozhodnutie bývalého Najvyššieho súdu ČSR sp. zn. 3Cz 99/1981 zo dňa 30.11.1981, podľa ktorého „ak nebola doba splnenia dlhu dohodnutá ani inak ustanovená, začína premlčacia doba plynúť nasledujúcim dňom po vzniku dlhu“. Na uvedenom názore zotrvala aj novšia rozhodovacia prax súdov - rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 25/2003 zo dňa 24.06.2003 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (Zbierka) ako judikát R 91/2004, podľa ktorého ak doba plnenia nie je určená zákonom, rozhodnutím alebo zmluvou, splatnosť vyvolá veriteľ tým, že dlžníka požiada o plnenie (§ 563 OZ). Pre účely premlčania je preto významný prvý objektívny okamih, kedy tak môže urobiť a požiadať o plnenie. Rozhodujúcim je preto bezpochyby deň bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol. Obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 148/2004 zo dňa 16.12.2004, sp. zn. 4Cdo 66/2006 zo dňa 26.09.2007, ale aj najnovšie sp. zn. 3 Cdo 174/2016 z 10.11.2016, sp. zn. 7Cdo 1375/2015 z 23.8.2017, 8Cdo 24/2017 z 29.11.2017 ako aj Najvyššieho súdu Českej republiky, napr. sp. zn. 33Cdo/2634/2008 zo dňa 28.01.2011, sp. zn. 28Cdo/2645/2006 zo dňa 22.11.2006, sp. zn. 33Odo/846/2006 zo dňa 24.07.2008, sp. zn. 33Cdo/2874/2007 zo dňa 26.05.2010, sp. zn. 23Cdo/5143/2008 zo dňa 26.03.2009, sp. zn. 23Cdo/841/2009 zo dňa 18.05.2009 alebo sp. zn. 33Cdo/3986/2010 zo dňa 30.08.2012, ale aj rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 31 Cdo 3881/2009, ako aj v literatúre - Eliáš, K. a kolektív: Občiansky zákonník, Veľký akademický komentár, Linde Praha, a.s., str. 422.

21. Opačný názor na posudzovanú otázku plynutia premlčacej doby pri neexistencii dohody o splatnosti dlhu zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo 146/2008 zo dňa 31.07.2008, ktorý bol v novších rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 174/2016 z 10.11.2016, sp. zn. 7Cdo 1375/2015 z 23.8.2017, 8Cdo 24/2017 z 29.11.2017 označený za ojedinelý, pričom v uvedených rozhodnutiach Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôraznil, že na základe výsledku hlasovania prítomných členov občianskoprávneho kolégia bolo prijaté uznesenie, v zmysle ktorého toto rozhodnutie (4 Cdo 146/2008) nemá byť publikované v Zbierke. Preto uvedené nepublikované rozhodnutie najvyššieho súdu vyjadruje (len) názor senátu najvyššieho súdu, kým rozhodnutia publikované v Zbierke predstavuje zovšeobecňujúci názor členov kolégia najvyššieho súdu.

22. Vznesenie námietky premlčania dlžníkom s poukazom na § 100 ods. 1 OZ spôsobuje, že premlčané právo nemožno veriteľovi priznať. Ak je námietka premlčania právne opodstatnená, súd sa už nezaoberá dôvodnosťou žaloby - R 29/1983 (obdobne rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 82/2009, sp. zn. 2 Cdo 194/2011, sp. zn. 3 Cdo 231/2009, sp. zn. 3 Cdo 187/2013, sp. zn. 7 Cdo 305/2014).

23. V danom prípade splatnosť záväzku žalovanej zo XX.X.XXXX bola ponechaná na žalobkyňu ako veriteľku (keď jej bude treba potom vrátiť). Preto súladne s judikatúrou (R 28/1984, R 91/2014), ale aj

názorom právnej teórie a aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 174/2016 z 10.11.2016, sp. zn. 7Cdo 1375/2015 z 23.8.2017, 8Cdo 24/2017 z 29.11.2017 (ako najvyššej súdnej autority - čl. 2 ods. 2 CSP) začala aj podľa názoru konajúceho súdu plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba v deň bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol, teda dňa XX.X.XXXX, keď dlh žalovanej vznikol plnením žalobkyne dňa XX.X.XXXX a žalobkyňa mohla už v nasledujúci deň (XX.X.XXXX) požiadať žalovanú o plnenie. Ak má veriteľ možnosť sám vyvolať splatnosť dlhu, má právo aj vykonať svoje právo vyplývajúce zo záväzku. Pre účely premlčania je preto významný prvý objektívny okamih, kedy tak môže urobiť a požiadať o plnenie. Rozhodujúcim je preto bezpochyby deň bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol (R 91/2004). Pokiaľ žaloba v spore bola súdu doručená dňa XX.X.XXXX, bola doručená po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula uplynutím dňa XX.X.XXXX (piatok), ako to uviedla aj žalovaná po vznesení námietky premlčania. Vzhľadom na žalovanou dôvodne vznesenú námietku premlčania, súd dôkazy navrhnuté žalovanou - výsluch jej súrodencov, správcu kaštieľa v S., šetrenie v katastroch, zisťovanie pohybu na účtoch žalobkyne - z dôvodu hospodárnosti konania nevykonal a žalobu v celom rozsahu zamietol .

24. Žalovaná síce bola v konaní v celom rozsahu úspešná, a tak by jej s poukazom na § 255 ods. 1 CSP vznikol nárok na náhradu trov konania, ktorý jej súd z dôvodov hodných osobitného zreteľa nepriznal (§ 257 CSP). Za dôvody hodné osobitného zreteľa súd považoval nielen úctyhodný vek žalobkyne, ktorá dovŕšila deväťdesiat rokov, ale aj charakter sporu, v ktorom matka žaluje dcéru. Súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania zohľadnil tiež okolnosti, ktoré viedli žalobkyňu k súdnemu uplatneniu nároku, ako aj procesný postoj žalovanej, ktorá na jednej strane (dôvodne) vzniesla námietku premlčania voči peňažnému nároku svojej matky na zaplatenie XXX eur a na druhej strane v konaní žalovaná tvrdila, že keď matka povie čo potrebuje, ona jej to kúpi, aj keď poznamenala, že matka tie peniaze nepotrebuje. Procesne úspešná žalovaná dcéra žalobkyne, bývajúca v blízkosti svojej matky a v rovnakej obci (matka žalovanej býva v rodinnom dome, ktorý je cez záhrady spojený s rodinným domom žalovanej), nielenže nemala vedomosť o potrebe hospitalizácie svojej matky, ale nemala prejavíť ani záujem o to kam a v akom stave bude jej matka - žalobkyňa - umiestnená po prepustení z nemocničnej liečby na Vianoce roku XXXX, pričom ani počas hospitalizácie žalovaná žalobkyňu nenavštívila. Tieto zvláštne okolnosti vzťahu žalovanej k svojej matke - žalobkyni - súd považuje za výnimočné, hodné osobitného zreteľa, bez ohľadu na príčinu zjavne narušených vzťahov pokrvných príbuzných. S poukazom na uvedené okolnosti súd procesne úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Komárno, Pohraničná č. 6, Komárno, na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli

uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.